

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdlila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: V. K.**, zastoupen Mgr. Marcelou Valtrovou, advokátkou, se sídlem Praha 2, Rubešova 10/83, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 1. 2005, č. j. 8 Az 7/2004 - 33,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností podanou dne 7. 3. 2005 napadá rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 1. 2005, č. j. 8 Az 7/2004 - 33, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 2158/VL - 07 - P08 - 2003 ze dne 18. 11. 2003, kterým nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo zároveň rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že žalovaný vzal za podklad svého rozhodnutí pouze obecnou informaci o situaci v zemi stěžovatelova původu, přičemž pominul další relevantní informace vyplývající ze shromážděných podkladů a ani ty, které citoval v odůvodnění svého rozhodnutí žádným způsobem nevyhodnotil a nevypořádal se s nimi. Zpráva MZV USA za rok 2002 obsahuje další žalovaným necitované informace,

ze kterých vyplývá, že státní orgány dávají přednost etnickým Kazachům před ostatními národy, že státní orgány jsou silně zkorumpovány; etničtí Kazaši jsou upřednostňováni při zaměstnávání, o čemž svědčí i Zpráva MZV ČR. Zavádění kazašského jazyka jako úředního jazyka Kazachstánu je prováděno diskriminačním způsobem. Stěžovatel tvrdí, že z podkladů shromážděných žalovaným v průběhu správního řízení plyne, že tvrzení stěžovatele o diskriminaci vůči menšinám bylo prokázáno a přes proklamace je státními orgány trpěno a tolerováno. Pro případ návratu má stěžovatel obavy z výhrůžek, které by mohly vést až k nebezpečí pro jeho život. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Rovněž žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá důvodnost kasační stížnosti a navrhuje její zamítnutí. Stěžovatel ve správním řízení výslovně potvrdil, že o azyl požádal s cílem legalizovat pobyt na území České republiky, což však je zneužitím azylové procedury.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatel (národnosti ruské) zemi původu opustil v roce 2001 z národnostních důvodů, neboť byl obtěžován Kazachy v dopravních prostředcích a v obchodě, s žádostí o pomoc se na žádný státní orgán neobrátil, neboť tyto potíže neměl čím doložit. Dalším důvodem byly potíže v zaměstnání (byl hlavním mechanikem ve vězení), na jaře roku 2001 se velitelem stal Kazach a nedlouho poté mu kolega řekl, aby odešel z práce; poté našel ve své kanceláři drogy, kterých se zbavil, poté po něm neznámí lidé telefonicky požadovali 5000 USD za tyto drogy - stěžovatel měl dojem, že nový velitel nařídil svým podřízeným, aby mu podstrčili drogy, aby jej mohl vyhodit z práce. Poté mu neznámí lidé telefonicky vyhrožovali, zabili jejich kocoura a nechali zmizet jejich psa. Do České republiky přišel v roce 2001, o možnosti požádat o azyl věděl, jen nevěřil, že jej dostane. Když se mu nepodařilo zajistit pracovní vízum (na území České republiky příležitostně pracoval) a hrozil návrat do Kazachstánu, rozhodl se z důvodu legalizace pobytu požádat o azyl. Žalovaný dospěl k závěru, že podmínky pro udělení azylu nejsou v případě stěžovatele splněny a stěžovateli azyl neudělil. Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel napadl správní rozhodnutí žalobou, v níž namítal vady řízení z důvodu porušení některých ustanovení správního řádu, argumentačně se omezil na jejich parafrázi a v dalším textu žaloby pak vyjádřil nespokojenost s tím, jak žalovaný hodnotil shromážděné důkazy a jak rozhodl, přičemž soudu předložil novinový článek z roku 2000 o problémech s kazašským jazykem u nekazašského obyvatelstva. Nesouhlasil také s interpretací skutečnosti, že o azyl požádal až po téměř dvou letech pobytu na území České republiky, varianta pracovat a postarat se tak o rodinu se stěžovateli zdála lepší než žádat o azyl, nyní si uvědomuje, že měl žádost o azyl podat ihned po svém příjezdu, domnívá se, že tuto skutečnost však nelze použít na podporu rozhodnutí o neudělení azylu. Za nesprávné má i rozhodnutí o neexistenci překážky vycestování, neboť osoby, které mu telefonicky vyhrožovaly, stále žijí. Městský soud v Praze jeho žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovateli doručen 23. 2. 2005, ten jej napadl kasační stížností dne 7. 3. 2005.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou, včas, přitom jde o kasační stížnost přípustnou, neboť stěžovatel namítá vady řízení před žalovaným, pro které měl městský soud jeho rozhodnutí zrušit, což neučinil. Je tak uplatněn důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Za této situace Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a z důvodu jí uplatněného (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o hodnocení podkladů získaných ve správním řízení, to měl žalovaný zaměřit na zjištění, zda jsou v případě stěžovatele splněny podmínky pronásledování. Tím je ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu ve znění účinném v době rozhodování žalovaného třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Poukazoval-li stěžovatel v řízení na údajné útoky soukromých osob, pak podmínka udělení azylu, jež by s těmito útoky souvisela, by v takovém případě mohla být splněna pouze tehdy, pokud by útoky byly realizovány v přímé souvislosti s uplatňováním politických práv a svobod (§ 12 písm. a/ zákona o azylu) nebo z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 písm. b/ zákona o azylu), přitom v obou případech nebyla poskytnuta stěžovateli právě z uvedených důvodů ochrana ze strany příslušných orgánů, pokud by taková ochrana byla potřebná a stěžovatel by jí hodlal fakticky využít. V případě stěžovatele sice mohly být útoky, na které poukazoval, proti němu vedeny z důvodu jeho národnosti (v dopravních prostředcích, v obchodě), nepochybně však nešlo o represí ze strany státu, přičemž nešlo ani o represí nepřímou, neboť stěžovatel nevyužil pomoc příslušných orgánů v zemi původu, ani se o ni nepokusil. Pokud jde o potíže v zaměstnání a následné výhrůžky, pak platí zde obdobně, že stěžovatel ponechal tyto události bez jakékoliv reakce ze své strany, jedinou reakcí byl odchod ze země původu. Tvrdí-li stěžovatel, že se žalovaný nezabýval jeho konkrétní situací, pak tento závěr Nejvyšší správní soud nesdílí. Žalovaný musel vést dokazování směrem korespondujícím s důvody, o které stěžovatel opřel svoji žádost o udělení azylu. Nevyplývalo-li ze stěžovatelových tvrzení, že by represe, na kterou poukazoval, byla represí ze strany státu (to, že jeho zaměstnavatelem bylo Ministerstvo vnitra, nelze hodnotit jako ústrky ze strany státu, zvláště pokud události v zaměstnání se nestaly nikdy předmětem jakékoliv reakce ze strany zaměstnavatele, neboť o to stěžovatel nijak neusiloval), pak byla osobní situace stěžovatele posouzena dostatečně - právě ve vztahu k jeho tvrzením. Ze žádných skutečností stěžovatelem uváděných nevyplývalo, že by mu nebyla poskytnuta ochrana ze strany země původu před útoky, které proti němu byly vedeny z důvodu národnosti. Potíže v zaměstnání mohly mít i výrazně jiné pozadí, žalovaný dovozoval, že se mohlo jednat o snahu soukromých osob poškodit stěžovatele v zaměstnání. Za této situace pro přesné a úplné zjištění skutečného stavu věci rozhodného pro udělení azylu nebo pro konstataci existence překážky vycestování potřeba dalšího dokazování ze strany žalovaného nevyvstala, stěžovatel ani v řízení správním nečinil žádné procesní návrhy a k podkladům rozhodnutí se nechtěl vyjádřit ani se s nimi seznámit, jak vyplývá z protokolu o pohovoru konaném dne 24. 7. 2003.

Namítá-li dále stěžovatel kromě toho skutečnosti, jež mají vyplývat podle jeho názoru ze Zprávy MZV USA, které žalovaný nevzal v úvahu, pak ani v tom se nelze se stěžovatelem ztotožnit. Žalovaný zřetelně uvedl, že obyvatelé, kteří nejsou kazašské národnosti se velmi obávají toho, co vnímají jako rostoucí preferování etnických Kazachů; nezpochybnil tedy obecně situaci v Kazachstánu, kde prosazování principu zákazu diskriminace zakotvenému v ústavě, se prosazuje problematicky. Hodnotil však situaci vzhledem k tvrzením stěžovatele, z nichž nebylo lze dovodit splnění podmínek pronásledování definovaných zákonem o azylu. Ze Zprávy MZV USA za rok 2002 založené ve správním spise nelze dovozovat toleranci státních orgánů (tedy nepřímé pronásledování) ve vztahu

k cíleným ústrkům ze strany soukromých osob kazašského původu, ústrky ze strany státu (státních úřadů) nemohly být na základě tvrzení o zaměstnání stěžovatele ve věznici nijak dovozovány. Konečně judikaturou zdejšího soudu bylo jasně vyloženo, že značný časový odstup při podání žádosti o azylu, byť by i mohl žadatel (obecně zde míněn jakýkoli žadatel o azyl) opustit zemi původu z azylově relevantních důvodů, jej v azylové proceduře diskvalifikuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, sp. zn. 2 Azs 423/2004, zpřístupněn na www.nssoud.cz). Jedná se tedy o skutečnost, k níž žalovaný přihlédl relevantně - pokud stěžovatel tvrdí, že byl v zemi původu pronásledován, logika azylového zákonodárství tkví v poskytnutí bezprostřední ochrany, a to jak z hlediska zeměpisného (první bezpečná země), tak časového. Žádost o azyl nemůže sloužit jako prostředek k legalizaci několikaletého pobytu na území České republiky.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal namítané vady řízení před žalovaným, které měly tkvít především v rozporech skutečností uváděných v rozhodnutí s těmi, jež jsou obsahem správního spisu, pro které by bývalo mělo být rozhodnutí žalovaného městským soudem zrušeno. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace již nebylo třeba se zabývat návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s.; stěžovateli právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, neboť v řízení neměl úspěch, žalovanému, jenž byl v řízení úspěšným, soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť ze soudního spisu žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, nelze zjistit.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. května 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu